

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Ügyszám: **Vj-182/2006/6.**

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **Dalkia Energia Zrt.** kérelmező összefonódás engedélyezése iránti kérelmére indult eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett **Pannonpower Holding Zrt.** – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács engedélyezi, hogy a Dalkia Energia Zrt. irányítást szerezzen a Pannonpower Holding Zrt. felett.

A határozat felülvizsgálatát az ügyfelek a kézbesítéstől számított harminc napon belül kérhetik a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel.

I n d o k o l á s

I.

A kérelmezett összefonódás

- 1) A Dalkia Energia Zrt. (a továbbiakban: Dalkia Zrt.) 2006. november 28-án Részvény Adásvételi Szerződést kötött a Pannonpower Holding Zrt. (a továbbiakban: Pannonpower Zrt.) részvényei 99,94 százalékának megvásárlására.
- 2) A Dalkia Zrt. 2006. december 7-én benyújtott kérelmében az 1) pont szerinti tranzakcióhoz – mint vállalkozások összefonódásához – a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) VI. fejezetének rendelkezései alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélyét kérte.

II.

Az összefonódás résztvevői

A Pannonpower-csoport

- 3) A Pannonpower Zrt. vagyonkezelési és szolgáltatási tevékenységet végez a többségi tulajdonában álló vállalkozások (a továbbiakban együtt: Pannonpower-csoport) részére, melyek közül:
- a Pannon Hőerőmű Energiatermelő, Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt. fő tevékenységei: a villamosenergia termelés-elosztás, valamint hőtermelés és szolgáltatás Pécs város területén;
 - a Pannongreen Megújuló Energia Termelő és Szolgáltató Kft. tevékenységi köre biomassa tüzelőanyag felhasználásával villamosenergia termelés, valamint hőtermelés és szolgáltatás Pécs város területén;
 - a Pannontrading Energetikai és Általános Kereskedelmi Kft. értékesítési és beszerzési tevékenységet végez nagyobb részben a Pannonpower-csoport további tagjai részére;
 - a Pannon-Hő Energetikai Termelő Kft., a Pannonenergia Erőművi Tanácsadó Kft. és a Pannonenergia Service Gyártó, Karbantartó és Szolgáltató Kft. nem folytat gazdasági tevékenységet;
- 4) A Pannonpower-csoport tagjainak 2005. évi együttes nettó árbevétele – az egymásközötti forgalom nélkül – 17,4 milliárd forint volt, részesedésük az országos villamosenergia termelésből 1 százalék körüli.

A Dalkia-csoport

- 5) A Dalkia Zrt. a franciaországi Dalkia International SA által irányított vállalkozás-csoport (a továbbiakban: Dalkia-csoport) tagja.
- 6) A Dalkia-csoport magyarországi tagjai közintézmények, lakóépületek, irodaházak és ipari létesítmények infrastrukturális szolgáltatásait – főként a hőszolgáltatást – biztosítják, a feltételek kialakítása mellett a folyamatos üzemeltetést is ellátva. A

Dalkia-csoport hőszolgáltatást és/vagy hőtermelést az ország több településén végez, Pécsen azonban nem. A termelt villamosenergiát az adott településen tevékenykedő villamosenergia-szolgáltató vállalkozás vásárolja meg.

- 7) A Dalkia-csoport tagjainak 2005. évi együttes nettó árbevétele – az egymás közötti forgalom nélkül - 14,9 milliárd forint volt. A Dalkia-csoport külföldön honos tagjai a Magyar Köztársaság területén 2005. évben nem érték el nettó árbevételt.
- 8) A Dalkia-csoport részesedése az országos villamosenergia termelésből nem éri el az 2 százalékot.
- 9) A Dalkia International SA két egyaránt franciaországi vállalkozás Veolia Environment SA (a továbbiakban: Veolia) és az Electricité de France (a továbbiakban: EdF) közös irányítása alatt áll.
- 10) A Veolia által irányított Veolia-csoport Magyarországon kizárólag olyan tevékenységeket folytat (víz-csatornaszolgáltatás, hulladékgazdálkodás), amelyek semmilyen formában nem kapcsolódnak a Pannonpower-csoport tevékenységéhez.
- 11) Az EdF által irányított EdF-csoport magyarországi tagjai:
 - a Budapesti Erőmű Rt., amely Budapesten lévő erőműveiben villamos és hőenergia termeléssel foglalkozik;
 - a Dél-magyarországi Áramszolgáltató Rt. (a továbbiakban: DÉMÁSZ), melynek részesedése az országos villamosenergia szolgáltatásból nem éri el a 15 százalékot.

III.

A hő- és a villamosenergia-szolgáltatás egyes sajátosságai

- 12) A hőpiac szolgáltatói oldalán jellemzően két szereplő van jelen: a hőtermelő és a hőszolgáltató. A két tevékenység végzése nem szükségszerűen válik ketté, az esetek többségében a hő szolgáltatója rendelkezik saját hőtermelő kapacitással is. A hőtermelő, amennyiben ő maga nem szolgáltató is egyben, az általa előállított hőenergiát a hőszolgáltató részére vagy ipari fogyasztó részére értékesíti.

- 13) A hőszolgáltatás vezetékes szolgáltatás, ahol egyszerre csak egy szolgáltató szolgáltat, kizárt a szolgáltatók közötti verseny. A hőszolgáltatást igénybe vevő egyéni fogyasztók és ipari fogyasztók számára azonban léteznek helyettesítő fűtési rendszerek. Sok fogyasztó állította/állítja át fűtési rendszerét távhőről más alternatív fűtési módokra. A leválás anyagi ráfordítással is jár, amely nehezíti a helyettesítést, de meg nem akadályozhatja. Minden fűtésrendszeri változtatás beruházást igényel, a fűtési rendszerek (így a szolgáltatások) helyettesíthetősége a technikai megvalósíthatóságtól függ. Amennyiben a fűtési rendszer alkalmas az átállásra, a távfűtési szolgáltatások helyettesíthetők más szolgáltatásokkal.
- 14) A hőszolgáltató rendszerek helyi jellegűek, nincsenek országosan vagy akár regionálisan egységes rendszerbe összekapcsolva. Jelentős eltérések vannak a hőforrásokban, a felhasznált tüzelőanyag fajtáiban, eltérőek a szolgáltatott hő műszaki paraméterei és jelentős különbségek vannak a szolgáltatás műszaki feltételei között is. A hőt az előállítás helyétől nem lehetséges nagyobb távolságra eljuttatni (hővesztés lép fel), azt a fűtőműtől vagy villamos energiával kapcsoltan hőt is termelő erőműtől csupán néhány tíz kilométeres távolságra lehet ésszerűen szállítani és értékesíteni. A villamos áram terméket ezzel szemben az előállítás helyétől akár több száz kilométeres távolságra is lehet szállítani, az országos összefüggő távvezeték rendszeren.

IV.

Az engedélykérési kötelezettség

- 15) A Tpv. 23. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vállalkozások összefonódása jön létre, ha egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen közvetlen vagy közvetett irányítást szerez egy tőle független másik vállalkozás felett. A Tpv. 23. § (2) bekezdés a) pontja szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel rendelkezik. A Tpv. 23. § (3) bekezdése alapján közvetett irányítással rendelkezik a vállalkozás azon vállalkozás felett, amelyet az általa irányított vállalkozás irányít, vagy vállalkozások közösen irányítanak.

- 16) Az 1) pont szerinti részvényvásárlással a Dalkia Zrt. egyedüli közvetlen irányítást szerzett a Pannonpower Zrt. felett, ami az előzőek alapján vállalkozások összefonódásának minősül. Megjegyzi a Versenytanács, hogy az 1) pont szerinti részvényvásárlás egyben a Veoila és az EdF Pannonpower Zrt. feletti közös közvetett irányításszerzéseként is vállalkozások összefonódásának minősül.
- 17) A Tpv. 26. § értelmében:
1. Érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten részt vevő vállalkozások.
 2. Közvetlen résztvevők azok, akik között az összefonódás létrejön.
 3. Közvetett résztvevőknek minősülnek azon vállalkozáscsoport [15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik.
 4. A közvetett résztvevők körének meghatározása során figyelmen kívül kell hagyni azt, akinek az irányítási joga az összefonódás következtében megszűnik.
 5. Érintett vállalkozáscsoport a (2) bekezdés szerinti valamely közvetlen résztvevő és az ahhoz a (3) és (4) bekezdés szerint kapcsolódó közvetett résztvevők együttese.
- 18) Az előzőek alapján az összefonódás közvetlen résztvevőjének minősül
- a közvetlen egyedüli irányítást szerző Dalkia Zrt.
 - a közvetett közös irányítást szerző: Veoila és az EdF, valamint
 - az irányítás(uk) alá kerülő Pannonpower Zrt.
- mire tekintettel a Tpv. 24. § (1) bekezdése szerinti érintett vállalkozás-csoportnak
- a Dalkia-
 - a Veoila-
 - az EdF-, valamint
 - a Pannonpower
- csoport minősül.
- 19) A 18. pont szerinti vállalkozás-csoportok – Tpv. 27. § szerint számított – együttes 2005. évi nettó árbevétele meghaladta a 15 milliárd forintot, ezen belül több, mint kettőé az 500 millió forintot, ezért a vizsgált összefonódáshoz a Tpv. 24. § (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal engedélye szükséges.

V.

Az engedélyezés

- 20) A Tpv. 30. § (2) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal nem tagadhatja meg az engedélyt, ha az összefonódás nem hoz létre, vagy nem erősít meg olyan gazdasági erőfölényt, amely akadályozza a hatékony verseny kialakulását, fennmaradását, vagy fejlődését az érintett piacon (Tpv. 14. §).
- 21) Az összefonódással érintett piac(ok)nak minősülnek mindazok, amely(ek)en az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki, melyek tekintetében a Versenytanács az összefonódás horizontális-, vertikális-, portfólió-, és konglomerátum hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2003. sz. közleményében (a továbbiakban: Közlemény) foglaltak szerint.
- 22) A Versenytanács a Pannonpower-csoport tevékenységéből adódóan a hő- és a villamosenergia piacot vizsgálta részletesen. Ezek tekintetében
- a) az érintett árupiac (Tpv. 14. § (2) bekezdés) szempontjából
 - a villamosenergiának nincs ésszerű helyettesítő áruja;
 - a hőnek ugyan elvileg lehet (lásd 13. pont), de az esetleges ésszerű helyettesíthetőség részletes vizsgálatát a Versenytanács nem látta szükségesnek, mert a később részletezettek szerint a szűkebb (csak a hőt) magában foglaló piac feltételezése mellett, sem jelentkeznek káros versenyhatások;
 - b) az érintett földrajzi piac (Tpv. 14. § (3) bekezdés)
 - a villamosenergia esetében Magyarország egész területe;
 - a hőnél azonban - figyelemmel a korlátozott szállíthatóságra (lásd 14. pont) - legfeljebb egy-egy település.
- 23) A Dalkia- és a Pannonpower-csoport azonos tevékenysége a villamosenergia termelés, valamint a hőtermelés és szolgáltatás (a továbbiakban együtt: hőtermelés).

- 24) A hőtermelést a Pannonpower-csoport kizárólag Pécsen végzi, ahol viszont a Dalkia-csoport nincs jelen ezzel a tevékenységgel. Ezért – figyelemmel az elkülönült földrajzi piacokra – a hőtermelés tekintetében az összefonódásnak nincs horizontális hatása.
- 25) A villamosenergia esetében az összefonódásnak van horizontális hatása, ami azonban a Dalkia- és a Pannonpower-csoport együttesen 3 százalék alatti piaci részesedése mellett nem ad alapot versenyaggályokra.
- 26) A Dalkia- és a Pannonpower-csoport viszonylatában vertikális és portfóliói hatásal nem kell számolni.
- 27) Az összefonódás lehetséges versenyhatásának értékelésekor nem lehet eltekinteni attól, hogy annak révén a Pannonpower-csoport az EDF és a Veolia közös közvetett irányítása alá kerül.
- 28) Az EDF-csoportba tartoznak olyan vállalkozások, amelyek végzik villamosenergia- és hőtermelést.
- A hőtermelést végző Budapesti Erőmű Rt. nincs jelen Pécsen, így horizontális hatással egyáltalán nem kell számolni, és a magyarországi villamosenergia-termelésből meglévő csekély (5 százalék alatti) részesedése sem vezethet káros versenyhatásokhoz. A Budapesti Erőmű Zrt-vel kapcsolatosan vertikális és portfólió hatással nem kell számolni.
 - A DÉMÁSZ, mint villamosenergia vásárló tekintetében kizárólag vertikális hatással kell számolni, azonban az országos forgalomból való részesedése alapján ennek káros hatásai nem lehetnek.
- 29) A Veolia-csoport magyarországi tagjai azonban nem végzik olyan tevékenységet, ami horizontális-, vertikális- vagy portfólió hatást eredményezhetne.
- 30) A Pannonpower-csoport jelenleg is egy jelentős nemzetközi vállalkozás-csoporthoz tartozik, ezért konglomerátum hatással sem kell számolni.

- 31) Mindezekre tekintettel a Versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdése szerinti határozatában az összefonódást – a Tpvt. 71. § (2) bekezdés alapján előterjesztett vizsgálói jelentésben foglalt indítvánnyal egyezően – engedélyezte.
- 32) A Versenytanács a Közleményben foglaltak alapján alkalmazta a Tpvt. 63. § (3) bekezdés ac.) pontját, amely szerint a határozatot 45 napon belül kell meghozni, amennyiben az engedély a Tpvt. 30. § (2) bekezdése alapján nyilvánvalóan nem tagadható meg, mely esetben az eljárási díj a Tpvt. 62. § (1) bekezdése szerint kettőmillió forint.

VI.

Eljárási kérdések

- 33) A kérelmező az eljárás megindításakor a kettőmillió forintos eljárási díjat leróta, ezért az eljárási díj megfizetéséről a jelen határozat nem rendelkezik.
- 34) A Versenytanács határozatát – a Tpvt. 73. § (1) bekezdése alapján – tárgyaláson kívül hozta meg.
- 35) Az ügyfeleket megillető jogorvoslat a Tpvt. 83. § (1)-(2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2006. december 21.